ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – ВЪЛЧЕДРЪМ, ОБЛАСТ МОНТАНА

О Т Ч Е Т

за изпълнение на програмата за развитие на туризма
в община Вълчедръм за 2020 година

На основание чл. 11, ал.1 и ал. 2 от Закона за туризма е приета Програмата за развитие на туризма в община Вълчедръм за 2017 г. – 2020 г. и с Решение № 186, протокол № 21 от 31.03.2017 г. на Общински съвет - Вълчедръм.

Анализирайки Програмата за развитие на туризма в община Вълчедръм е видно, че общината не е известна като туристическа дестинация, а по-скоро като земеделски регион в отглеждането на зърнени, маслодайни и фуражни култури, тютюн, зеленчукопроизводство. Тя е типичен представител на селскостопанските общини в България и съвсем закономерно, основната насока за развитието и е земеделието със своите два подотрасъл: растениевъдство и животновъдство. Няма изградени и поддържани туристически обекти, бази и атракции, нито пък функционират туристически информационни центрове. Организират се събития и мероприятия, заложени в културния и спортен календари с местно, регионално и национално значение, които привличат гости в общината.

Грипната епидемия, разразила се през 2020 г. наложи извънредни мерки на изолация. Поради опасност от разпространение на зараза, която беше обявена като пандемия, всички масови събития бяха отменени. В съответствие с това датите на провеждане на културни и масови мероприятията бяха отложени за по-късен етап. Ето защо е необходимо да се намери път, по който тези събития да бъдат реализирани.

В началото на 2020 година, от културните прояви в общината с регионално и местно значение, се проведоха Трети общински конкурс „Жива памет за Апостола“ за написване на разказ, есе, стихотворение, посветен на живота и делото на Васил Левски и Четвърти общински поетичен рецитал на тема: „… и мойте песни все ще се четат”.

Със статут на недвижима културна ценност в категория „Национално значение“ в община Вълчедръм са регистрирани пет обекта, от които четири са с археологически характер и един с исторически. Противоречиво е мнението за Антично селище – „Могила“ в местното „Лозята“, с. Бъзовец, тъй като в някои от документите обектът е определен като такъв с национално значение, а в други с местно. Археологическите паметници са следните:

- ✓ Антична крепост Камистра, с. Горни Цибър;
- ✓ Антична крепост Цебрус, с. Долни Цибър;
- ✓ Антично селище „Могила“, с. Бъзовец, местност „Лозята“;
- ✓ Могила, с. Бъзовец /до гробищния парк/.

През май 2014 г., в рамките на международния научен проект под наслов “Danube Limes Brand”, целящ разширяване на серийния паметник на световното културно наследство на ЮНЕСКО „Граници на Римската империя“, обектът „Антична крепост Цебрус“, с. Долни Цибър е обходен от екип на Национален археологически институт с музей към Българска академия на науките (НАИМ-БАН), с участието на представители на Исторически музей, гр. Лом. Конфигурацията на терена предполага, че крепостта е разположена върху полуостров, образуван от меандър на р. Цибрица, защитен на запад с крепостна стена. Установено е също така, че територията на крепостта сега се намира частично в чертите на урегулирани поземлени имоти и е частично застроена. Между

дворовете в северозападната част на селото са регистрирани останки от масивен зид, който вероятно представлява най-южната отсечка от западната крепостна стена. В някои дворни парцели на изток от този зид е регистрирана интензивна иманярска дейност. Дебелината на културния пласт надхвърля 3,40 м. Събраният керамичен материал свидетелства за изключително продължително обитаване на това място.

До момента не са провеждани редовни или спасителни археологически проучвания на територията на крепостта.

През август 2020 г., комисия със Заповед № РД09-581/14.08.2020 г. на зам.-министър на културата, извърши обстоен оглед на място на „Антична крепост Цебрус“, с. Долни Цибър. Целта на посещението бе да се изготви предложение за определяне на режими – териториален обхват (граници и охранителна зона) и предписания за опазване.

В началото на ноември 2020 г. група доброволци предприеха възстановяване на паметната плоча на руските освободители, намираща се на входа на гр. Вълчедръм (пътя с. Септемврийци – гр. Вълчедръм). Възобновен е надписа на паметната плоча. Предстои залепяне на мраморните плочи и реставриране на двете фигури (конник и жена с пита хляб). Засадени са брези и кипариси, оформена е цветна градина, изградена е желязна ограда.

С исторически характер в Националния регистър на недвижимите паметници на културата е регистриран паметникът на загиналите 72 души от с. Септемврийци през месец септември 1923 г. Паметникът се намира в местност „Черновръшки шумак“, седем километра северозападно от с. Септемврийци.

През месец септември 2020 г. Кметство с. Септемврийци, НЧ „Съзнание – 1915“ с. Септемврийци, ОУ „Д-р Петър Берон“ с. Септемврийци и доброволци, съвместно поеха инициативата за възстановяване на паметника. Със съдействието на Община Вълчедръм, местността около паметника бе почистена и подсипана с камък. На 01.10.2020 г. бе организирано поклонение пред паметника с възпоменателни слова и рецитал от учениците на ОУ „Д-р Петър Берон“ с. Септемврийци.

Гордост на гр. Вълчедръм е музейната сбирка, събрала богатата история на родния край. От 1992 г. тя е преместена в сградата на бившата градска баня. В нея са изложени експонати, представляващи миналото на региона от първобитния строй до днес. Сградата се нуждае от ремонт, включително и осветлението, и достъпна архитектурна среда, необходимо е осъвременяване на начина на представяне на музейните експонати.

За развитието на културните дейности и привличането на повече гости в общината допринасят самодейците, местните читалища отразяващи творчески събития и празници, музикални групи и клубове, пресъздаващи запазените традиции, бит и обичаи в района.

Църковните храмове в общината също имат своята роля в духовността. Те са девет на брой и всички в момента са действащи и привличат поклонници. Крепост на православието в гр. Вълчедръм е внушителният храм „Света Параскева” /умален модел на катедралата „Александър Невски”/, прочут с уникалния си иконостас. Със Заповед № РД9Р-32/11.11.2016 г. на министъра на културата за предоставяне на статут, храма е с квалификация на художествена и архитектурно – строителна единична недвижима културна ценност от ново време и категория „местно значение”.

На територията на общината са изградени паметници в памет на героите, загинали в Балканската, Първата и Втората световни войни, на освободилите ни руски и съветски воини, на загиналите в Септемврийското въстание. Те са обекти на историческото ни наследство и от важно значение за утвърждаване привлекателността на община Вълчедръм. Тринадесет от тях са включени в Областния регистър на военните паметници и в Националния регистър към Министерството на отбраната. През 2020 г. е направен ремонт на два военни паметника в община Вълчедръм - с. Мокреш и с. Игнатово на обща стойност 1 300 лв. Средствата са целеви, отпуснати от Министерството на финансите.

На територията на община Вълчедръм има 4 защитени зони, включени в европейската екологична мрежа НАТУРА 2000:

- Защитена зона „Златията“ с идентификационен код BG0002009 в землища от общините Козлодуй, Хайредин, Мизия и Вълчедръм – с площ 434 987,345 дка;
- Защитена зона „Остров до Горни Цибър“ BG0002008 в землището на с. Горни Цибър – с площ 2184,270 дка;
- Защитена зона „Цибърско блато“ с идентификационен код BG0002104 в землището на с. Долни Цибър – с площ 3459,584 дка;
- Защитена зона „Остров Ибиша“ – в землищата на с. Долни Цибър и с. Горни Цибър – с обща площ 3993,232 дка.

Разумното използване на природната среда при създаването на условия за отдих и развлечения на жителите и гостите на общината, както и изграждане и поддръжка на общинската спортно-материална база и спортни площадки са приоритет за община Вълчедръм и през 2021 година.